

Talousvaliokunta 8.6.2022

Asia: HE 85/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi. Hallitus esittää jakeluvuorituksen alentamista vuosina 2022 ja 2023 määräaikaisesti 7,5 prosenttia verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Bioenergia ry ei tue esitystä. Jakeluvuoritus on kustannustehokas ja valtiolle varma tapa vähentää päästöjä. Lainsäädäntö on luonut toimijoille suotuisan ja vakaan investointitoimintaympäristön ja markkinan, erityisesti Suomessa ja muissa Pohjoismaissa. Vuoden alusta biokaasu ja sähköpolttoaineet on lisätty jakeluvuorituksen piiriin, mikä on luonut tarpeen kiristää jakeluvuoritus 34 %:iin, jotta sen alkuperäinen vaikuttavuus pysyy ennallaan.

Tässä esitelty lakiesitys on merkittävä muutos tähän ja aiheuttaa mainehaitan Suomelle investointeja ajatellen.

Esityksen perusteluissa esitetään, että dieselin hinnan nousun taustalla on biopolttoaineiden fossiilisia polttoaineita nopeampi hintojen nousu. Tämä ei mielestämme pidä paikkaansa. Pandemia ja Ukrainan sota ovat aiheuttaneet erityisesti fossiilisten polttoaineiden hintojen nousua.

Lakimuutos perusteellaan nopealla dieselin hintojen nousulla ja tarpeella alentaa käyttäjien hintoja. Haluamme korostaa, että vastaava korotus on toteutunut vastaavasti muillakin öljypohjaisilla tuotteilla kuten bensiinillä ja polttoöljyllä.

Lakimuutoksen suurin heikkous on sen huono osumatarkkuus yritysten vaikean tilanteen helpottamiseksi, koska esitetty jakeluvelvoite ei koske työkoneita, vaan ainoastaan tieliikennettä ja siten myös kaikkia yksityisiä autoilijoita.

Muutos lisää fossiilisen öljyn käyttöä ja päästöjä 800 000 tonnia/v tilanteessa, missä fossiilisesta öljystä, erityisesti venäläisestä öljystä pitää päästä eroon ja päästöjä vähentää enenevässä määrin Suomeen kohdistuvien EU-velvoitteiden mukaisesti. Vastaava päästömäärää joudutaan vähentämään 2023 jälkeen.

Suomeen kohdistuvat päästövähennysvelvoitteet vuosina 2021-2030 taakanjakosektorilla ovat paraikaa kiristymässä ja hallitus linjasi maaliskuussa toimenpidepaketista, jolla näihin tavoitteisiin yritetään päästä. Hallitus linjasi 7.4.2022, että tämän esityksen seurauksena vuosilta 2022 ja 2023 toteutumatta jäävät päästövähennykset katetaan nopeuttamalla jakeluvelvoitteen korotuksia lainsäädännössä. Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman sekä Ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti jakeluvelvoite on 34 prosenttia vuonna 2030. Suunnitelmassa jakeluvelvoitetta korotettiin 30 prosentista 34 prosenttiin, koska jakeluvelvoitteeseen sisällytettiin myös biokaasu ja sähköpolttoaineet. Hallitus antaa esityksen korotuksista erikseen syksyn 2022 aikana. On erittäin tärkeää, että tästä linjauksesta pidetään nyt kiinni.

Kansainväliset kriisit ovat olennaisesti vaikuttaneet autojen tuotantoon ja myyntiin, mikä jatkossa tulee korostamaan biopolttoaineiden ja sähköpolttoaineiden käyttöä päästöjen vähentämiseksi tällä vuosikymmenellä.

KAISUn mukaan maankäyttösektorille syntyvän ylijäämän on tarkoitus kompensoida osa taakanjakosektorin päästöistä. Tuoreimpien kasvihuonekaasuinventaariotietojen mukaan nielu on pienenemässä huomattavasti alanetuneen metsien kasvun ja hakkuiden takia, mikä korostaa taakanjakosektorin omien lisätoimenpiteiden merkitystä ja erityisesti nopeiden toimenpiteiden merkitystä.

Ylitäyttöä koskevat muutokset ovat erittäin tarpeellisia ja helpottavat markkinatilannetta toimijoille. Tämä ei muuta sitä tosiasiaa, että lakimuutos tulee vaikuttamaan tulevien sopimusten sisältöihin ja pitkäjänteisyyteen.

Lisätiedot: toimialapäällikkö Tage Fredriksson, puh. 040-5112246

